

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH ĐẮK NÔNG**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 07/2022/HC-ST
Ngày 31 tháng 5 năm 2022
“V/v khiếu kiện hành vi hành chính
trong lĩnh vực đất đai”

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH ĐẮK NÔNG**

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Tài Sử.

Các Hội thẩm nhân dân: Ông Nguyễn Xuân Trung và bà Đỗ Thị Hà.

Thư ký phiên tòa: Bà Đào Hải Thịnh là Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Nông.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đắk Nông tham gia phiên tòa: Ông Nguyễn Thành Sơn - Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 5 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Nông xét xử sơ thẩm công khai vụ án hành chính thụ lý số: 50/2021/TLST-HC ngày 30-12-2021 về “*Khiếu kiện hành vi hành chính trong lĩnh vực đất đai*”.

Theo quyết định đưa vụ án ra xét xử sơ thẩm số: 03/2022/QĐXXST-HC ngày 20-4-2022 và Quyết định hoãn phiên tòa số: 77/QĐST-HC ngày 18/5/2022, giữa các đương sự:

1. Người khởi kiện: Bà Thạch Thị D; địa chỉ: Tổ dân phố 3, thị trấn K, huyện Đ, tỉnh Đắk Nông – Có mặt.

2. Người bị kiện: Ủy ban nhân dân huyện Đ.

Đại diện theo ủy quyền: Ông Đỗ Thanh C – Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện Đ – Văn bản ủy quyền ngày 16-02-2022 – Có đơn xin xét xử vắng mặt.

3. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Công ty TNHH MTV khai thác công trình thủy lợi Đ;

Địa chỉ: phường N, thành phố G, tỉnh Đắk Nông; đại diện ông Nguyễn Tường D – chức vụ: Phó giám đốc công ty – Có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN

1. Theo đơn khởi kiện ngày 20-12-2021 và trong quá trình giải quyết vụ án, người khởi kiện bà Thạch Thị D trình bày:

Năm 1987 gia đình bà Thạch Thị D và Võ Văn V (đã chết) đến lập nghiệp, sinh sống tại thôn 4, xã K, huyện Đ, tỉnh Đắk Lắk, nay là tổ dân phố , thị trấn K,

huyện Đ, tỉnh Đắk Nông. Gia đình bà đã khai hoang diện tích đất khoảng 1.700m² làm nhà ở, chăn nuôi, trồng trọt.

Ủy ban nhân dân (UBND) huyện Đ ban hành Quyết định số 129/QĐ-UB ngày 13/5/1993, giao 80m² đất để làm nhà ở, phần diện tích đất còn lại gia đình vẫn canh tác, quản lý, sử dụng,

Năm 2002 Nhà nước xây dựng đập thủy lợi Đắk B'laio thì đã đo đạc, kiểm đếm và bồi thường cho các hộ gia đình khác nhưng gia đình bà D không được thông báo, không được thu hồi và bồi thường, hỗ trợ, tái định cư.

Năm 2017 gia đình bà D tiếp tục được UBND huyện Đ cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số CI074025 ngày 30/8/2017, thửa số 199, tờ bản đồ số 31, diện tích 208,2 m². Diện tích đất còn lại Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai Đ trả lời có 888,8m² đất thuộc hành lang bảo vệ bờ đập Đắk B'laio và 122,5 m² đất thuộc hành lang giao thông đường bộ nên gia đình bà không được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất.

Từ năm 2017 đến nay gia đình bà D đã nhiều lần kiến nghị yêu cầu UBND huyện Đ thực hiện việc thu hồi đất và bồi thường cho gia đình bà đối với diện tích đất thuộc hành lang bảo vệ bờ đập Đắk B'laio, UBND huyện có nhiều công văn trả lời sẽ tiến hành thu hồi, bồi thường cho gia đình bà nhưng đến nay vẫn không được thực hiện. Vì vậy, ngày 20-12-2021 bà Thạch Thị D khởi kiện yêu cầu Tòa án giải quyết nội dung:

- Tuyên bố hành vi không thu hồi đất và phê duyệt bồi thường, hỗ trợ, tái định cư cho gia đình bà Thạch Thị D khi thực hiện dự án công trình đập thủy lợi Đắk B'laio vào năm 2002 của UBND huyện Đ là trái pháp luật.

- Buộc UBND huyện Đ phải thu hồi đất và phê duyệt bồi thường, hỗ trợ, tái định cư cho gia đình bà Thạch Thị D theo đúng quy định pháp luật.

2. Đại diện theo ủy quyền của người bị kiện UBND huyện Đ: Ông Đỗ Thanh C trình bày:

Đập thủy lợi Đắk B'laio huyện Đ được xây dựng năm 2002 theo Quyết định số 1921/Đ-UB ngày 04-7-2001 của UBND tỉnh Đắk Lắk, giao cho UBND huyện Đ là chủ đầu tư. Tổng vốn đầu tư 980.000.000đ; nguồn vốn từ ngân sách nhà nước (Chi phí đền bù giải toả do địa phương và người hưởng lợi tự giải quyết trước khi khởi công xây dựng công trình, không cộng vào tổng mức đầu tư).

Đập thủy lợi được thiết kế có nền bằng đất và chiều cao đập cao nhất là 7,2m; căn cứ quy định tại bảng 2, phụ lục II của Nghị định số 67/2018/NĐ-CP ngày 14-5-2018 của chính phủ thì đập thủy lợi Đắk B'laio thuộc đập cấp IV.

Về phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi Đắk B'laio: Tối thiểu là 20m tính từ chân đập quy định tại Điều 4 của Luật Thủy lợi năm 2017:

Sau khi tiếp nhận đơn kiến nghị của bà D, ngày 18-02-2020 UBND huyện Đ đã thành lập đoàn kiểm tra xác minh, nội dung thể hiện: Nguồn gốc đất gia đình bà D sử dụng từ năm 1998 trước thời điểm thực hiện dự án nâng cấp đập thủy lợi Đắc B'lao, việc tiếp tục sử dụng đất của bà D sẽ ảnh hưởng đến an toàn công trình thủy lợi. Do đó UBND huyện Đ thống nhất thực hiện thu hồi đất, bồi thường hỗ trợ theo đúng quy định của pháp luật.

Ngày 01-10-2020 UBND huyện Đ ban hành Công văn số 1367/UBND-NL về việc triển khai công tác thu hồi đất của bà Thạch Thị D; ngày 19-11-2020 UBND huyện ban hành Công văn số 1592/UBND-TH và ngày 07-4-2021 ban hành Công văn số 385/UBND-NL về việc thực hiện công tác thu hồi đất của bà Thạch Thị D. Ngày 23-4-2021 ban hành công văn số 440/UBND-TH về việc đính chính Công văn số 1592/UBND-TH. UBND huyện Đ, giao Phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Đ phối hợp với Ban quản lý dự án và Phát triển quỹ đất tham mưu UBND huyện Đ đăng ký công trình nêu trên vào danh mục các dự án cần thu hồi đất theo quy định và giao các phòng chuyên môn thực hiện trình tự thủ tục thu hồi đất đối với gia đình bà D.

Ngày 26-4-2021 UBND huyện ban hành Công văn số 454/UBND-NL về việc đăng ký danh mục cần thu hồi đất gửi Sở Tài nguyên và Môi trường để tham mưu UBND tỉnh Đắc Nông trình Hội đồng nhân dân tỉnh Đắc Nông thông qua. Ngày 15-7-2021 UBND huyện tiếp tục ban hành Công văn số 899/UBND-NL về việc bổ sung danh mục các dự án cần thu hồi đất, chuyển mục đích sử dụng đất năm 2021 trên địa bàn huyện theo quy định tại điểm b khoản 3 Điều 62 Luật Đất đai năm 2013. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện chưa được Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đắc Nông tham mưu đưa dự án vào danh mục các dự án cần thu hồi đất. Ngày 16-12-2021 Sở Tài nguyên và Môi trường ban hành Công văn số 3200/STNMT-QHGD đề nghị UBND huyện Đ xem xét xác định cơ sở pháp lý thu hồi đất. Do đó, công tác thu hồi, bồi thường hỗ trợ cho gia đình bà Thạch Thị D chưa triển khai thực hiện được.

Đối với yêu cầu khởi kiện của bà Thạch Thị D, UBND huyện Đ thống nhất việc thu hồi và bồi thường hỗ trợ cho gia đình bà Thạch Thị D theo quy định pháp luật và đề nghị Tòa án đưa cơ quan quản lý, vận hành đập thủy lợi Đắc B'lao là công ty TNHH MTV khai thác công trình thủy lợi Đắc Nông vào tham gia tổ tụng để thuận lợi cho công tác thu hồi và bồi thường hỗ trợ cho gia đình bà Thạch Thị D sau này.

- Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan Công ty TNHH MTV khai thác công trình thủy lợi Đ trình bày:

Đập thủy lợi Đắc B'lao của huyện Đ được xây dựng vào năm 2002 theo Quyết định số 1921/Đ-UB ngày 04-7-2001 của UBND tỉnh Đắc Lăk. Đến năm 2011 công

trình thủy lợi Đắc B'lao được UBND tỉnh Đắc Nông giao cho Công ty quản lý, khai thác và bảo vệ theo Quyết định số 2090/QQĐ-UBND ngày 28-12-2011.

Đối với việc thu hồi đất và bồi thường hỗ trợ khi thực hiện dự án vào năm 2002 là thuộc trách nhiệm, thẩm quyền của chủ đầu tư UBND huyện Đ tại thời điểm thu hồi. Tuy nhiên, hiện nay công trình thủy lợi Đắc B'lao đã và đang đưa vào hoạt động sử dụng, do đó việc thu hồi đất và phê duyệt bồi thường hỗ trợ đối với gia đình bà Thạch Thị D phải căn cứ vào quy định pháp luật hiện hành và cấp có thẩm quyền xem xét. Công ty sẽ có trách nhiệm phối hợp chặt chẽ với các bên liên quan với vai trò là đơn vị quản lý, khai thác công trình thủy lợi Đắc B'lao.

Tại phiên tòa: Người bị kiện xin xét xử vắng mặt. Căn cứ khoản 2 Điều 157 Luật tố tụng Hành chính, Hội đồng xét xử vắng mặt người bị kiện.

Người khởi kiện vẫn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện; Công ty TNHH MTV khai thác công trình thủy lợi Đắc Nông xác định phần đất gia đình bà D chưa được cấp giấy chứng nhận QSD đất nằm trong hành lang bảo vệ đập.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đắc Nông phát biểu ý kiến: Thẩm phán, Thư ký, các đương sự tuân thủ đúng các quy định của Luật tố tụng Hành chính.

Về nội dung: Sau khi nêu nội dung, đánh giá chứng cứ đã đề nghị Hội đồng xét xử căn cứ khoản 4 Điều 193 Luật tố tụng Hành chính chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Thạch Thị D. Tuyên bố hành vi hành chính không thu hồi đất và phê duyệt bồi thường, hỗ trợ cho gia đình bà Thạch Thị D khi thực hiện dự án công trình đập thủy lợi Đắc B'lao vào năm 2002 của Ủy ban nhân dân huyện Đ là trái pháp luật. Buộc Ủy ban nhân dân huyện Đ phải thu hồi đất và phê duyệt bồi thường, hỗ trợ cho gia đình bà Thạch Thị D theo đúng quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Căn cứ vào tài liệu, chứng cứ đã được kiểm tra, kết quả tranh tụng tại phiên tòa, ý kiến của Kiểm sát viên, đối chiếu các quy định của pháp luật, Hội đồng xét xử nhận định:

[1]. Về tố tụng:

[1.1]. Về thời hiệu khởi kiện: Từ năm 2017 bà Thạch Thị D đã nhiều lần kiến nghị UBND huyện Đ thu hồi và phê duyệt bồi thường, hỗ trợ cho gia đình do ảnh hưởng bởi dự án công trình đập thủy lợi Đắc B'lao. Năm 2021, Ủy ban nhân dân huyện Đ đã ban hành văn bản thống nhất tiến hành thu hồi, bồi thường, hỗ trợ cho gia đình bà D theo quy định nhưng đến nay vẫn chưa thực hiện được. Ngày 20-12-2021, bà Thạch Thị D khởi kiện hành vi hành chính không thu hồi đất và phê duyệt bồi thường, hỗ trợ cho gia đình bà Thạch Thị D khi thực hiện dự án công trình đập thủy lợi Đắc B'lao vào năm 2002 là còn thời hiệu khởi kiện theo quy định tại khoản 3 Điều 116 Luật Tố tụng hành chính.

[1.2]. Về thẩm quyền: Căn cứ khoản 4 Điều 32 Luật Tổ tụng hành chính, đối tượng khởi kiện là hành vi hành chính của Ủy ban nhân dân huyện Đ thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Nông.

[2]. Xét nội dung khởi kiện của bà Thạch Thị D, Hội đồng xét xử thấy rằng:

[2.1]. Gia đình bà D khai hoang, sử dụng đất từ năm 1988, năm 1993 Nhà nước có quyết định giao 80m² đất ở, diện tích còn khoảng 1.500m² gia đình bà D vẫn quản lý sử dụng liên tục, ổn định không tranh chấp. Phía người bị kiện cũng thừa nhận gia đình bà D sử dụng đất đúng như bà D trình bày, thừa nhận phần đất bà D sử dụng có 888,8m² đất thuộc hành lang bảo vệ bờ đập Đắc B'lao và 122,5 m² đất thuộc hành lang đường giao thông đường bộ nên gia đình bà D không được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với diện tích đất này. Đây là những tình tiết, sự kiện không phải chứng minh theo Điều 79 Luật tố tụng Hành chính.

Việc UBND huyện Đ xây dựng công trình hồ thủy lợi Đắc B'lao, gia đình bà Thạch Thị D có phần diện tích đất nằm trong hành lang bảo vệ đập nhưng không thu hồi đất và bồi thường hỗ trợ theo quy định là hành vi trái pháp luật. Vì vậy, tuy sử dụng đất ổn định, không tranh chấp nhưng gia đình bà D bị hạn chế quyền của người sử dụng đất.

Qua nhiều lần kiến nghị, năm 2017 UBND huyện Đ cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng thửa đất số 199, tờ bản đồ 31, diện tích 208,2 m² cho gia đình bà D (BL 139). Phần diện tích đất còn lại, Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai Đ trả lời có 888,8 m² đất thuộc hành lang bảo vệ bờ đập Đắc B'lao và 122,5 m² đất thuộc hành lang đường giao thông đường bộ nên gia đình bà D không được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Do đó, gia đình bà D tiếp tục kiến nghị UBND huyện Đ cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất hoặc thu hồi đất và bồi thường, hỗ trợ theo quy định pháp luật.

Ngày 18-02-2020 UBND huyện Đ thành lập đoàn kiểm tra xác minh đơn kiến nghị của bà D, kết quả kiểm tra, xác minh thể hiện: Gia đình bà D sử dụng đất từ năm 1988 trước thời điểm thực hiện dự án xây dựng đập thủy lợi Đắc B'lao, việc tiếp tục sử dụng đất của bà D sẽ ảnh hưởng đến an toàn công trình thủy lợi Đắc B'lao. UBND huyện Đ chủ trương thu hồi đất và bồi thường, hỗ trợ cho gia đình bà Thạch Thị D.

Do đó, có căn cứ pháp lý chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Thạch Thị D, chấp nhận đề nghị của Viện kiểm sát: Tuyên bố hành vi hành chính không thu hồi đất và phê duyệt bồi thường, hỗ trợ, tái định cư cho gia đình bà Thạch Thị D khi thực hiện dự án công trình đập thủy lợi Đắc B'lao vào năm 2002 của Ủy ban nhân dân huyện Đ là trái pháp luật và buộc Ủy ban nhân dân huyện Đ phải thu hồi đất và phê duyệt bồi thường, hỗ trợ cho gia đình bà Thạch Thị D theo đúng quy định pháp luật.

[3]. Án phí hành chính sơ thẩm: Do yêu cầu khởi kiện của bà Thạch Thị D được chấp nhận nên người bị kiện Ủy ban nhân dân huyện Đ phải chịu 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) án phí hành chính sơ thẩm. Hoàn trả cho bà Thạch Thị D 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) tạm ứng án phí sơ thẩm đã nộp theo biên lai số 0000044 ngày 24-12-2021 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Đắk Nông.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 30; khoản 4 Điều 32; điểm a, khoản 3 Điều 116; điểm b khoản 2 Điều 193 Luật Tổ tụng hành chính; Điều 25 pháp lệnh số 32/2001/PL-UBTVQH10 ngày 04-4-2001 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về khai thác và bảo vệ công trình thủy lợi; Điều 40 của Luật Thủy lợi năm 2017; Điều 27 Luật đất đai năm 1993; Điều 157 Luật đất đai năm 2013; khoản 4 Điều 56 Nghị định Số: 43/2014/NĐ-CP ngày 15-5-2014 của Chính Phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Đất đai

Tuyên xử:

1. Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà Thạch Thị D.

1.1. Tuyên bố hành vi hành chính không thu hồi đất và phê duyệt bồi thường, hỗ trợ cho gia đình bà Thạch Thị D khi thực hiện dự án công trình đập thủy lợi Đắk B'la vào năm 2002 của UBND huyện Đ là trái pháp luật.

1.2. Buộc UBND huyện Đ phải thu hồi đất và phê duyệt bồi thường, hỗ trợ cho gia đình bà Thạch Thị D theo đúng quy định pháp luật.

2. Về án phí hành chính sơ thẩm: Căn cứ khoản 1 Điều 348 của Luật Tổ tụng hành chính: Ủy ban nhân dân huyện Đ phải chịu 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) án phí hành chính sơ thẩm.

Hoàn trả cho bà Thạch Thị D 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) tạm ứng án phí sơ thẩm đã nộp theo biên lai số 0000044 ngày 24-12-2021 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Đắk Nông.

3. Quyền kháng cáo: Đương sự có mặt tại phiên toà có quyền kháng cáo bản án sơ thẩm trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án. Đương sự không có mặt tại phiên toà có quyền kháng cáo trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày bản án được giao cho họ hoặc được niêm yết theo quy định pháp luật.

Nơi nhận:

- TAND cấp cao TPHCM;
- VKSND tỉnh Đắk Nông;
- Cục THADS tỉnh Đắk Nông;
- Các đương sự;
- Lưu: Tổ thụ lý; Hồ sơ.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

**Đã ký
Nguyễn Tài Sử**

